

Навчальний предмет: курс за вибором учнів «Республіка Корея: історія дива на річці Хан»

Клас: 11 клас

Тема уроку: «Боротьба за незалежність: історії Кореї та України»

Очікувані результати пізнавальної діяльності учнів. Діяльність учнів на уроці спрямована на розвиток:

- **критичного мислення** (аналіз джерел, формування власної точки зору, оцінка історичних подій);
- **системного мислення** (усвідомлення зв'язків між подіями, тенденціями та процесами у світовій та вітчизняній історії).

У результаті учні зможуть:

ЗНАТИ:

- Основні етапи боротьби Кореї та України за незалежність.
- Ключові історичні події (окупація Кореї Японією, Корейська війна, війна за незалежність України, сучасна війна).
- Історичні постаті, що уособлюють боротьбу за свободу в обох країнах.
- Основні джерела загроз суверенітету держав у ХХ–ХХІ ст.

РОЗУМІТИ:

- Значення незалежності як базової цінності кожної нації.
- Вплив історичних подій на формування сучасної національної ідентичності.
- Роль народу в досягненні і збереженні державної самостійності.
- Спільне та відмінне у визвольних змаганнях двох народів.

УМІТИ:

- Аналізувати й інтерпретувати історичні джерела (промови, декларації, документальні свідчення).
- Порівнювати події з різних історичних періодів і країн.
- Висловлювати обґрунтовану думку, аргументуючи її прикладами з історії.
- Працювати в групах, співпрацювати в дослідницьких мініпроектах.
- Використовувати здобуту інформацію для усвідомлення сучасних викликів у державотворенні.

ЦІНУВАТИ ТА ПІДТРИМУВАТИ:

- Ідею свободи, незалежності, державного суверенітету.
- Національну гідність і патріотизм.
- Важливість об'єднання та соціальної згуртованості в кризові часи.
- Приклади мужності та жертвності борців за волю як взірець для сучасності.

Час: 45 хвилин

Задум уроку: Урок присвячено аналізу визвольних змагань Кореї (боротьба проти японської окупації, події Корейської війни) та України (національно-визвольні змагання, війна за незалежність з 2014 р.).

Мета уроку — показати, що прагнення до свободи є універсальним для народів у всьому світі. Через порівняння боротьби корейського та українського народів учні осмислять цінності незалежності, самовизначення, єдності та мужності.

Внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки:

1. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / П. В. Вербицька, О. В. Волошенко, Г. О. Горленко та ін. – Київ: Літера ЛТД, 2018. С. 130-148. URL: <https://surl.lujcfyoo>

2. Історія: Україна і світ: (інтегр. курс, рівень стандарту): підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / Мар'ян Мудрий, Олена Аркуша. – Київ: Генеза, 2019. С. 81-93. URL: <https://surl.li/fkxdpe>

3. «Географія (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти/Бойко В. М., Брайчевський Ю. С., Яценко Б. П. К.; Ірпінь: ТОВ «Видавництво «Перун», 2018. С. 109–127. URL: <https://surl.li/wpggam>

4. Основи медіаграмотності: Навчально-методичний посібник для вчителя 8 (9) клас. Плани-конспекти уроків / За ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенко, О.П. Мокрогуза. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. С. 61-73. URL: <https://surl.li/jqqfal>

5. Всесвітня історія (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / Павло Полянський. К.: Грамота, 2019. Держави Азії, Африки та Латинської Америки: вибір шляхів розвитку. § 19. Міжнародні відносини періоду «холодної війни» С. 178-179. URL: <https://surl.li/sfwxhp>

6. Медіаграмотність (аналіз джерел, пропаганди).

Організація учнівської діяльності:

Перед проведенням уроку учні отримують випереджальне завдання:

1. Повторити матеріал попередніх занять з курсу «Республіка Корея: історія дива на річці Хан» (Тема 2. Боротьба за незалежність).
2. Опрацювати уривки з Акту проголошення незалежності України (1991) та Проголошення незалежності Республіки Корея (1919), зробити позначки в текстах.

Організація діяльності учнів здійснюється в три етапи, відповідно до сюжетів, що вивчаються.

Перший етап (групова робота): «Історичне дзеркало»

Завдання — скласти порівняльну характеристику визвольних рухів Кореї та України.

Учні працюють у чотирьох групах:

- Група 1 — досліджує боротьбу Кореї з японською окупацією (1910–1945).
- Група 2 — вивчає Корейську війну 1950–1953 як акт боротьби за суверенітет.
- Група 3 — опрацьовує події національно-визвольних змагань України (1917–1921).
- Група 4 — аналізує незалежність України 1991 року та сучасну війну з Росією.

Кожна група готує візуальний продукт (інфографіку, лінію часу, міні-комікс) і презентує його. Під час колективного обговорення учні виокремлюють спільні риси боротьби двох країн.

Другий етап (парна робота): «Голос документу»

Усі пари працюють з одним джерелом — уривками з декларацій незалежності України та Кореї.

Кожна пара:

- Читає документ повністю.
- Отримує конкретний блок питань (цінності, риторика, звернення до народу, бачення майбутнього тощо).
- Вносить свої висновки у бланк-питальник, спільний для всіх пар.

У разі технічної можливості бланк формується в Google-таблиці — так учні бачать висновки інших пар у режимі реального часу, що стимулює до взаємонавчання. Якщо техніки немає — бланки оформлюються на папері та обговорюються фронтально.

Третій етап (інтерактив): «Історичний GPS: шлях до незалежності»

Попередньо клас об'єднується у чотири малі групи. Кожна отримує завдання. Дві групи працюють з темою «Шлях до незалежності України», ще дві — з темою «Шлях до незалежності Кореї (Південної або Північної — на вибір або за вказівкою вчителя)». Кожна група обирає та виписує 5 ключових подій на шляху до незалежності обраної країни. Встановлює причинно-наслідкові зв'язки між цими подіями (що стало причиною наступної події). Розробляє візуальний продукт:

- а) стрічку подій (історична лінія часу),
- б) інфографіку,
- в) маршрут (історичний GPS-шлях).

Групи презентують результати перед класом (3–5 хвилин). Інші учні ставлять запитання та доповнюють. Вчитель разом із класом узагальнює побачене, підкреслює паралелі та відмінності між шляхами до незалежності України та Кореї, звертаючи увагу на роль зовнішніх і внутрішніх чинників.

Творче завдання для завершення «Насіння майбутнього»

Учням ставиться проблемне питання «Що проросте з боротьби за незалежність?».

Варіанти відповідей: квітка свободи, дерево миру тощо.

Далі учні пишуть на пелюстках «квітки свободи» (в парах або індивідуально) які плоди, результати чи зміни приносить ця боротьба.

Оцінювання:

Бланк оцінювання діяльності учнів на уроці

ІМ'Я учня: _____

Група / пара: _____

№	Вид діяльності	Критерій оцінювання	Максимум	Оцінка
1	Групова робота над порівняльною характеристикою	Внесок у роботу, візуалізація, представлення результатів	2	
2	Парна робота з джерелами (аналіз декларацій)	Заповнення бланку, точність порівняння, аргументація	2	
3	Участь у створенні/викритті «фейкової новини»	Творчість, медіаграмотність, логічність викриття	3	
4	Участь в обговоренні (фронтально/в групах)	Висловлення думки, реакція на думки інших	3	
5	Узагальнення уроку (ТОП-3 уроки для України)	Аргументація, співпраця, формулювання висновків	2	

Загальна сума балів: ___ / 12

Коментар вчителя (за бажанням):

Змістові наголоси:

Мета і завдання уроку зумовлюють необхідність розстановки таких змістових наголосів: *громадянський аспект* - розуміння важливості незалежності та активної громадянської позиції; *націєтворчий аспект* - формування уявлення про фактори, що впливають на самоусвідомлення нації; *історичний аспект* - критичне осмислення подій минулого як підґрунтя для сучасних викликів; *міжнародний аспект* - значення міжнародної підтримки та зовнішньополітичних рішень для державотворення; *медіаосвітній аспект* - розвиток навичок аналізу джерел, виявлення пропаганди та фейків.

Проблеми, що розв'язуються:

Протягом уроку учні досліджують та намагаються дати відповідь на такі проблемні питання:

✓ *Що спільного та відмінного в історичному шляху Кореї та України до незалежності?*

- ✓ Як визвольні рухи вплинули на формування національної ідентичності?
- ✓ Які цінності були ключовими для обох народів у боротьбі за свободу?
- ✓ Чому незалежність потребує захисту і як вона зберігається у XXI столітті?
- ✓ Як історичний досвід Кореї може допомогти українському суспільству

сьогодні?

- ✓ Які небезпеки несе пропаганда у часи боротьби за державність?

Ресурси:

1. Джерела посібника «Республіка Корея: Історія дива на річці Хан». Тема 2. Боротьба за незалежність.
2. Корсунський С. Як нації відновлюються: досвід Східної Азії. Харків: Віват, 2013. 192 с. 12.
3. Стазвелл Д. Чому Азії вдалось. Успіхи і невдачі найдинамічнішого регіону світу. Київ: Наш формат, 2017. 448 с.
4. Хо Сун Чьол. Україна – моя любов: мемуари Посла Республіки Корея в Україні. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2009. 223 с.

СЦЕНАРІЙ УРОКУ

Вступ

Відеофрагмент з виступу Президента Республіки Корея або України про свободу і незалежність.

Виступ Президента України Володимира Зеленського:

1. Звернення з нагоди Дня Незалежності України (24 серпня 2024 року)

У цьому зверненні Президент Зеленський підкреслив незламність українського народу та його прагнення до свободи:

"І ніхто у світі більше не скаже: «Where is Ukraine?» Бо на кожному континенті тепер кажуть: «Ukraine must win». Це заряджає нашу незалежність."

Відео доступне на офіційному сайті Президента України:

<https://surl.li/wawrac>

Зустріч Президентів України та Південної Кореї в Києві (15 липня 2023 року)

Під час візиту до Києва Президент Південної Кореї Юн Сок Йоль висловив підтримку Україні та її боротьбі за свободу:

"Повернення депортованих дорослих і дітей, реалізація Формули Миру та підготовка Глобального саміту миру, продовольча й енергетична безпека та економічна співпраця...

Впевнений, що разом ми дамо більше сили нашим народам і глобальним позиціям України та Республіки Корея." Деталі зустрічі можна переглянути за посиланням:

<https://surl.li/kenbnp>

Проблемне питання: Що об'єднує Корею та Україну у їхній боротьбі за незалежність? (Корею та Україну об'єднує боротьба проти зовнішнього домінування, прагнення зберегти національну ідентичність та самостійно визначати власне майбутнє.)

Перший етап (групова робота): «Історичне дзеркало»

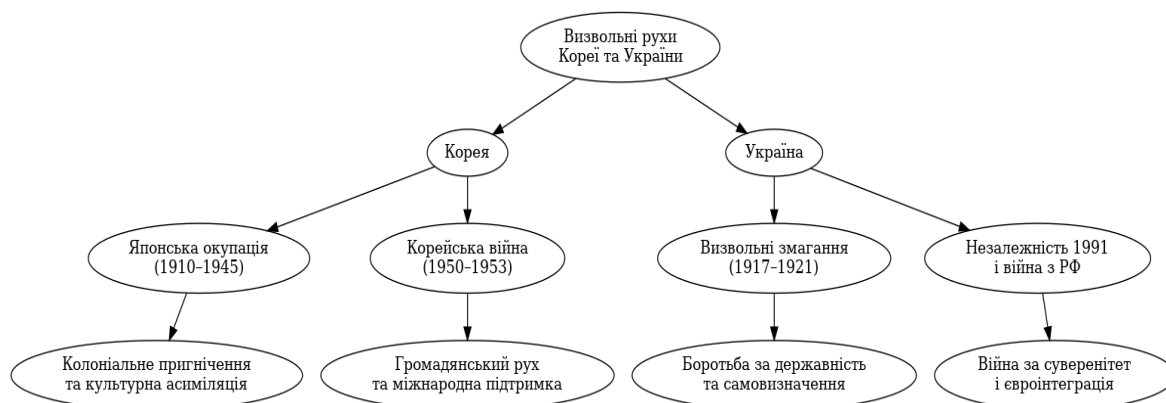
Завдання — скласти порівняльну характеристику визвольних рухів Кореї та України.

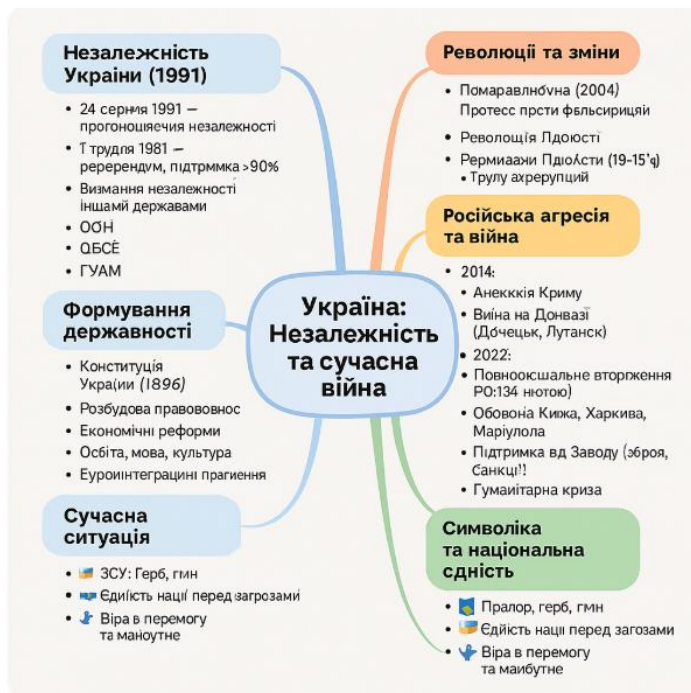
Учні працюють у чотирьох групах:

- Група 1 — досліджує боротьбу Кореї з японською окупацією (1910–1945).
- Група 2 — вивчає Корейську війну 1950–1953 як акт боротьби за суверенітет.
- Група 3 — опрацьовує події національно-визвольних змагань України (1917–1921).
- Група 4 — аналізує незалежність України 1991 року та сучасну війну з Росією.

Кожна група готує візуальний продукт (інфографіку, лінію часу, міні-комікс) і презентує його. Під час колективного обговорення учні виокремлюють спільні риси боротьби двох країн.

Варіанти візуального продукту:

Другий етап (парна робота): «Голос документу»

Усі пари працюють з одним джерелом — уривками з декларацій незалежності України та Кореї, від сканувавши QR-код:

Кожна пара:

- Читає документ повністю:

Декларація незалежності України (1991). Повний текст декларації доступний за посиланням: <https://surl.lu/afweek>

Декларація незалежності Кореї (1919). Повний текст декларації доступний за посиланням: <https://surl.li/tyjdfd>

- Отримує конкретний блок питань (цінності, риторика, звернення до народу, бачення майбутнього тощо).
- Вносить свої висновки у бланк-опитувальник, спільний для всіх пар.

Бланк-опитувальник

№	Питання для аналізу	Відповідь (Республіка Корея, 1919)	Відповідь (Україна, 1991)
1	Які головні цінності проголошуються в документі?		
2	Які аргументи наводяться на користь незалежності?		

№	Питання для аналізу	Відповідь (Республіка Корея, 1919)	Відповідь (Україна, 1991)
3	Як описується історичне минуле народу?		
4	Які права народу проголошуються?		
5	Як у тексті змальовано ворога або окупанта?		
6	Які заклики адресуються до громадян країни?		
7	Яким бачиться майбутнє держави у документі?		
8	Чи є заклики до міжнародної спільноти?		

Бланк- опитувальник з орієнтовними відповідями

№	Питання для аналізу	Відповідь (Республіка Корея, 1919)	Відповідь (Україна, 1991)
1	Які головні цінності проголошуються в документі?	Свобода, гідність, право на самовизначення	Демократія, свобода, права людини, самовизначення
2	Які аргументи наводяться на користь незалежності?	Багатовікова історія, культурна самобутність, прагнення до миру	Історична спадщина, воля народу, референдум
3	Як описується історичне минуле народу?	Пригнічення японською владою, зневажання прав і традицій	Тривала боротьба за незалежність, досвід у державотворенні
4	Які права народу проголошуються?	Право на власну державу, свободу, культуру	Право на самоврядування, економічну і політичну незалежність
5	Як у тексті змальовано ворога або окупанта?	Японія як гнобитель, що знищує гідність та культуру	Радянська система як утиск прав, несправедливість
6	Які заклики адресуються до громадян країни?	Об'єднатися, діяти мирно, зберігати честь	Підтримати незалежність, зберігати мир і демократію
7	Яким бачиться майбутнє держави у документі?	Незалежною, мирною, поважною у світі	Суверенною, демократичною, інтегрованою у світову спільноту
8	Чи є заклики до міжнародної спільноти?	Так, з проханням визнати незалежність та підтримати	Так, із закликом до визнання державного суверенітету

У разі технічної можливості бланк формується в Google-таблиці — так учні бачать висновки інших пар у режимі реального часу, що стимулює до взаємонавчання. Якщо техніки немає — бланки оформлюються на папері та обговорюються фронтально.

Третій етап (інтерактив): «Історичний GPS: шлях до незалежності»

Попередньо клас об'єднується у чотири малі групи. Кожна з них отримує завдання.

Мета: Відтворення логіки подій.

Завдання:

- Виписати 5 ключових подій на шляху до незалежності (окремо Кореї та України).
 - Встановити причинно-наслідкові зв'язки між ними.
 - Презентувати у вигляді стрічки подій, інфографіки або «маршруту».
- Зразок інфографіки «Історичний GPS: шлях до незалежності» для Кореї та України.

Творче завдання для завершення «Насіння майбутнього»

Учням ставиться проблемне питання «Що проросте з боротьби за незалежність?».

Варіанти відповідей: квітка свободи, дерево миру тощо.

Далі учні пишуть на пелюстках «квітки свободи» (в парах або індивідуально) які плоди, результати чи зміни приносить ця боротьба.

Обидва народи показують, що навіть через біль, втрати і жертви може прорости щось міцне, справжнє й життєдайне.

Обговорення: Які уроки з історій двох країн важливі для сьогодення України?

Творче завдання: написати 3 речення-рефлексії — що особисто я зрозумів про боротьбу за незалежність.

Узагальнення та висновки:

Боротьба за незалежність Кореї та України — це історії гідності, опору й невпинного прагнення до свободи. Хоча ці країни мають різні географічні, культурні та історичні умови, їх поєднує:

- ✓ Тривала боротьба з імперіями та зовнішнім тиском (Японія в Кореї, Російська імперія та СРСР в Україні).
- ✓ Активна участь народу в протестах, повстаннях і політичних рухах.
- ✓ Символічні події, які стали точками неповернення: 1 березня 1919 року в Кореї та 24 серпня 1991 року в Україні.
- ✓ Цінність незалежності як результату жертвовної боротьби, що продовжується і в наш час.

Ці історії вчать нас, що незалежність не дається легко — вона здобувається через покоління зусиль, віру в національну ідентичність та силу єдності.